

מ"ת 10602/10/20 - אמיר האפרתי (עציר) נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 10602-10-20 מדינת ישראל נ' אפרתי(עציר)
תיק חיצוני: 259859/2019

בפני מבקש נגד משיבה	כבוד השופטת דנה כהן-לקח	אמיר האפרתי (עציר) ע"י ב"כ עו"ד צבי קלנג ועו"ד יעל פטובי
		מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שגיב עוזרי (פמ"י)

החלטה

1. לפני בקשת הסנגורים לעיון חוזר במעצרו של המבקש עד תום ההליכים.

2. כנגד המבקש הוגש כתב אישום המחזיק 4 אישומים במסגרתם מיוחסות למבקש עבירות לפי חוק מס ערך מוסף ופקודת מס הכנסה; עבירות מרמה, זיוף ורישום כוזב במסמכי תאגיד; וכן עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון. כתב האישום מתאר מסכת ארוכה של יצירה והפצה של חשבוניות מס פיקטיביות בהיקף של מאות מיליוני שקלים במהלך שנים 2016-2020, והכל תוך זיוף מתוחכם של מסמכים כדי להונות את רשויות המס בכוונה להפיק רווחים. כמו כן, המעשים נושא כתב האישום כוללים גניבת חברות ושימוש בהן וכן הקמת חברת קש (חברת אלול) ושימוש בה, והכל בניגוד לחוק איסור הלבנת הון וחוקים נוספים שעבירות לפיהן מיוחסות למבקש.

3. בדיונים הקודמים ואף בדיון לפני היום, לא הייתה מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה לצורך הליך המעצר.

אשר לעילות המעצר - בהחלטותי הקודמות בתיק קבעתי כי בעניינו של המבקש מתקיימות עילות מעצר של מסוכנות ושל חשש מפני הימלטות מאימת הדין, וזאת בעוצמה ממשית. קביעה זו יסודה במספר נימוקים: ראשית, מדובר במסכת עבירות שבוצעה לאורך תקופה ארוכה בתחכום ובשיטתיות, ביחס להיקף ניכר של כספים בשווי של מאות מיליוני ₪. הגם שמדובר בעבירות רכוש לכאורה, הרי השיטתיות, ההיקף והתחכום מובילים למסקנה כי המעשים מעידים על מסוכנות. אוסיף כי חלק מהעבירות בוצעו בעוד המבקש מרצה עונש של עבודות שירות, ובעוד תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה חב הפעלה לכאורה. שנית, לצד המעשה יש לבחון גם את העושה. לחובתו של המבקש עבר פלילי עשיר בעבירות ממין העניין של מרמה, זיוף, רישום כוזב ועוד. בגין העבירות הקודמות ריצה המבקש בעבר עונשי מאסר ממושכים. כמו כן, כאמור, תלוי ועומד בעניינו מאסר מותנה חב הפעלה לכאורה. כל אלה מקימים מסוכנות ברורה. שלישית, העבירות מן הסוג שמיוחס למבקש מקימות באופן אינהרנטי חשש להימלטות מאימת הדין. חשש זה מתחזק בנסיבות העניין בשים לב לקיומן של ראיות לכאורה לשימוש רב היקף ומתוחכם במסמכים מזויפים לאורך תקופה

ארוכה, כולל זיוף של מסמכי רשויות כגון: מסמך מזויף שנחזה להיות כאילו נחתם על-ידי מנהל מע"מ; מסמך מזויף שנחזה להיות כאילו נחתם על-ידי הפרקליטות ועוד. רביעית, חומר הראיות מלמד לכאורה שהעבירות בוצעו כאשר המבקש נמצא בביתו ופועל באמצעות אחרים לצורך ביצוען. מטבע הדברים, נתונים לכאוריים אלה מקרינים על היכולת ליתן אמון במבקש מחוץ לכותלי בית המעצר. חמישית, העבירות המיוחסות למבקש בוצעו כאשר הליך פלילי קודם בגין עבירות דומות היה תלוי ועומד כנגדו בעת שהוא היה נתון בשעתו בטיפול של שירות המבחן. לבסוף, בתיק זה הוגשו מספר תסקירי שירות מבחן שבחנו את המסוכנות שנשקפת מהמבקש, והתייחסו גם לטענה לפיה המבקש סובל מפוסט טראומה על רקע מלחמת לבנון הראשונה, וכן סובל מקשיים בריאותיים. עמדת שירות המבחן בכל התסקירים, היא עקבית: נוכח המאפיינים האישיים של המבקש, דפוסיו המרמתיים והמניפולציות שהוא מפעיל, הוא אינו בשל לשילוב בהליך טיפולי והמוטיבציה שהוא מביע בהקשר זה אינה אותנטית. לדעת שירות המבחן, המבקש משתמש באופן מניפולטיבי בקשייו הבריאותיים ובהיותו מאובחן כסובל מפוסט טראומה, וזאת בניסיון למזער מחירים שכרוכים בהליך המשפטי. לפי הערכת שירות המבחן, המעצר אינו מהווה גורם מרתיע עבור המבקש, ורמת הסיכון להישנות התנהלות פוגענית ועוברת חוק בעתיד היא "גבוהה ביותר".

4. בתחילת הדרך, בדיון שהתקיים לפניי ביום 2.12.2020, המבקש הסכים למעצרו עד תום ההליכים, תוך שמירה על זכותו להגיש בקשה לעיון חוזר.

5. בקשה לעיון חוזר ראשונה במספרה, הוגשה לפניי כשנתיים ביום 5.1.2021. באותה בקשה עתר המבקש למעצר באיזוק אלקטרוני בבית זוגתו מיכל, ובמקביל עתר להשתלב בתכנית וולנטרית בבית הלוחם ובתל השומר לטיפול בפוסט טראומה. בקשה זו נדחתה בהחלטתי מיום 20.1.2021 מנימוקים שפורטו שם. בין היתר, ציינתי באותה החלטה כי קיים קושי שורשי ליתן אמון במבקש שביצע את העבירות המיוחסות לו בתיק הנוכחי מתוך הבית באמצעות אחרים, בעודו נתון בטיפול של שירות מבחן בגין תיקים קודמים, וכאשר מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו.

6. בקשה נוספת לעיון חוזר, שנייה במספרה, הוגשה ביום 21.4.2021. בבקשה האמורה עתר המבקש להגשת תסקיר משלים בעניינו, כדי לבחון אפשרות לשחררו למסגרת טיפולית סגורה. בתסקיר משלים שהוגש ביום 6.6.2021 שב שירות המבחן על הערכתו לפיה למבקש דפוסים שוליים ומרמתיים מקובעים; הוא אינו מורתע מההליך הפלילי; הוא מחזיק בעמדה קורבנית שלא חל בה שינוי על אף שהוא עצור למשך תקופה ארוכה; ורמת הסיכון הנשקפת ממנו משמעותית. על רקע כל אלה, סבר שירות המבחן כי שילוב המבקש בקהילה טיפולית סגורה מחוץ לכלא לא תיתן מענה לרמת הסיכון הנשקפת ממנו, ולפיכך אין מקום לאפשר זאת. בעקבות כך, ובהעדר המלצה לשילוב בקהילה טיפולית סגורה, זנח המבקש את בקשתו בעניין זה.

7. הבקשה הבאה לעיון חוזר, שלישית במספרה, הוגשה ביום 12.10.2021. בבקשה האמורה שב ועתר המבקש להגשת תסקיר משלים בעניינו. הפעם התבקש שירות המבחן לחוות דעה לגבי חוות דעת פרטית שהזמינה הסנגוריה הציבורית מקרימינולוגית טיפולית, ד"ר שימקין, אשר המליצה על שילובו של המבקש בקהילה טיפולית רטורנו. מתסקיר משלים של שירות מבחן שהוגש ביום 29.11.2021 עלה כי התרשמות שירות מבחן נותרה ללא שינוי: המבקש התקשה לשוחח על דפוסיו המרמתיים והחזרתיים לאורך השנים באופן כן ואותנטי; המשיך להתנהל באורח קורבני; ורתם את ההפרעה הפוסט טראומטית לטובת הליכיו המשפטיים. שירות המבחן חזר על עמדתו לפיה ככל שהמבקש מעוניין

בטיפול הרי המקום לבחון זאת הוא במסגרת ההליך העיקרי. על רקע האמור בתסקיר, לא עמד המבקש על בקשתו לעיון מחדש.

8. מאז יולי 2021 ועד היום, מעצרו של המבקש הוארך ב-90 ימים פעם אחר פעם בבית המשפט העליון. במסגרת ההחלטה שהורתה על הארכת מעצר שישית במספרה, החליט כב' השופט סולברג על הגשת תסקיר עדכני לעיון בית משפט זה, לצורך בדיקת אפשרות לחלופת מעצר טיפולית תוך שהצדדים שומרים על טענותיהם (בש"פ 6283/22).

תסקיר עדכני כאמור הוגש ביום 11.12.2022. בתסקיר צוין כי המבקש שוהה במעצר קרוב ל-28 חודשים. שירות המבחן שב על התרשמותו לפיה המבקש עודנו פועל באופן מניפולטיבי, וכן מוסר מידע לא אמין וסותר לגבי מצבו הבריאותי, ולגבי יכולתו לבחון את התנהלותו באופן ביקורתי ולהירתם להליך טיפולי. עוד צוין כי ההכרה במבקש כסובל מתסמונת פוסט טראומטית, ממשיכה להוות עבורו גורם מצמצם ומטשטש לדפוסיו הבעייתיים. הערכת הסיכון הנשקף מהמבקש נותרה "גבוהה ביותר". שירות המבחן התייחס לבקשתו של המבקש לשהות בבית זוגתו מיכל, עמה התגורר טרם מעצרו, ושלל אפשרות זו. בתסקיר צוין כי למיכל רצון כן לסייע למבקש, אולם בפועל היא תתקשה לזהות מצבי סיכון והתנהגות בעייתית מצדו, תתקשה להוות גורם מציב גבול עבורו, ואף תתקשה לדווח על הפרות על-ידו. שירות המבחן הוסיף והדגיש כי בעת ביצוע העבירות המיוחסות למבקש בתיק העיקרי, הוא התגורר עם מיכל. לפי הערכת שירות המבחן, חזרתו של המבקש לביתה של מיכל תסייע לו לטשטש חלקים פוגעניים ודפוסים מרמתיים בהתנהלותו. עוד צוין בתסקיר העדכני כי למפקחת המוצעת הנוספת, חברתה של מיכל, ישנו קשר מרוחק עם המבקש ואף היא תתקשה לזהות מצבי סיכון. בהתחשב בכל אלה, שירות המבחן לא בא בהמלצה בדבר שינוי בתנאי מעצרו של המבקש.

המשך השתלשלות הדברים הוא בהחלטת כב' השופט גרוסקופף מיום 27.12.2022, במסגרתה הוארך מעצרו של המבקש בפעם השביעית. בהחלטתו האמורה צוין כב' השופט גרוסקופף את כוונת המבקש לעתור לעיון חוזר, תוך שהעיר כי: "אינני מביע כל עמדה ביחס לבקשה שתוגש לעיון חוזר, וכי בית המשפט המחוזי יכריע בה על פי מיטב שיקול דעתו, תוך שהוא מביא בחשבון את מכלול הנסיבות, ובכלל זה הימשכות ההליכים המשפטיים בעניינו של ה[מבקש]" (בש"פ 8743/22).

9. על רקע זה, הגיש המבקש ביום 1.1.2023 בקשה לעיון חוזר רביעית במספרה - היא הבקשה המונחת להכרעתי כעת.

מלכתחילה, המבקש ביסס את בקשתו הנוכחית לעיון מחדש, על שלוש טענות מרכזיות: (א) טענה לכך שחל כרסום משמעותי בראיות התביעה, בעיקר לגבי שאלת מעמדו של המבקש במדרג העברייני. לפי הנטען, משמיעת ההוכחות בתיק העיקרי עלה כי המבקש היה "חייל קטן במארג העברייני", וכי "ראשי הרשת המשיכו בפעילותם, בעוד הוא עצור עד תום ההליכים מזה 28 חודשים". (ב) טענה לחלוף זמן משמעותי, בשים לב לכך שהמבקש עצור עד תום ההליכים מזה כ-28 חודשים. נטען כי משפטו של המבקש אינו קרוב לסיום, ולפיכך הכף נוטה לטובת חירותו. (ג) טענה לפיה המבקש בגיל מתקדם (67) ומצבו הבריאותי אינו שפיר, שכן הוא סובל מסכרת ומבעיות לב, נוטל תרופות רבות ונזקק למעקב רפואי. לפי הנטען, מצבו הרפואי של המבקש הולך ומחמיר, ומהווה שינוי נסיבות משמעותי שמחייב לבחון את שחרורו של המבקש.

בהבהרה מטעם המבקש מיום 8.1.2023 הוצע כי המבקש ישהה בדירתה של זוגתו מיכל, בפיקוחם של מיכל ושל שניים מחבריה. הודגש כי בדירתה של מיכל אין ולא יהיה מחשב או חיבור לאינטרנט (להבדיל מטלפון קווי), וכי גישה לאינטרנט תתאפשר רק למפקחים שימנעו שימוש כאמור מהמבקש.

המשיבה מתנגדת נחרצות לבקשה לעיון חוזר. לטענתה, אין עילה להיעתר לבקשה ודינה להידחות. זאת, מנימוקים שיפורטו בהמשך הדברים.

10. לאחר שעיינתי במכלול החומר שהוגש לעיוני ולאחר ששמעתי את טענותיהם של שני הצדדים, אני סבורה כי דין הבקשה לעיון חוזר להידחות. להלן טעמי לכך.

11. בכל הנוגע לטענת המבקש לכרסום משמעותי שחל בראיות התביעה - לאחר שמיעת הערות בית המשפט, הודיע הסנגור בהגיונותו בדיון לפני כי הוא אינו עומד על טענה זו, ובצדק. כפי שהובהר בדיון, החלטותי הקודמות בתיק לא הגדירו את המבקש "כראש רשת" או הגדרה דומה אחרת, וממילא לא התבססו על קביעה לכאורית מסוג זה. כמו כן, שיתוף הפעולה הנטען של המבקש בחקירה המשטרתית והודאותיו במעשים שונים שיוחסו לו בכתב האישום היו ידועים לי מתחילת ההליך. ממילא, אין בידי המבקש להצביע על שינוי דרמטי במערך הראייתי, שבכוחו להשפיע במישור הראיות לכאורה או במישור הערכת עוצמת המסוכנות.

12. בכל הנוגע לטענת המבקש בדבר חלופה הזמן מאז מעצרו - נכון הדבר כי ככל שתקופת המעצר מתארכת, מרכז הכובד יכול לנוע במקרים מתאימים אל עבר זכותו של נאשם לחירות בשים לב לחזקת החפות. לצד זאת, התמשכות המעצר היא שיקול אחד, שחובה לאזנו אל מול שיקולים רלוונטיים נוספים, ובהם: העילות שהובילו למעצר מלכתחילה; משך הזמן הצפוי עד סיום המשפט; עברו הפלילי של הנאשם; האפשרות להשיג את תכליות המעצר בדרך שפגיעתה בו פחותה; ועוד.

אינני מתעלמת מכך שהמבקש עצור מזה תקופה ממושכת של למעלה מ-28 חודשים. יחד עם זאת, התיק העיקרי נמצא בשלב מתקדם, שכן שמיעת העדויות כבר הסתיימה; באי כוח הצדדים עומלים בימים אלה על הגשת סיכומיהם בכתב; נקבע דיון להשלמת סיכומים בעל פה; ולאחר מכן צפויה להיכתב הכרעת הדין שתכריע בשאלת אשמתו של המבקש.

זאת ועוד, ובכך העיקר - לא ניתן להקל ראש בעילות המעצר שהובילו למעצרו של המבקש מלכתחילה, ובהן מסוכנות וחשש להימלטות מאימת הדין. בנסיבות המקרה דנן, עוצמתן של עילות המעצר האמורות היא משמעותית, נוכח טיב המעשים המיוחסים למבקש והתחכום שהיה כרוך בהם; נוכח העבר הפלילי הרלוונטי; נוכח קיומו של מאסר מותנה חב הפעלה לכאורה; נוכח התסקירים השליליים במסגרתם שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון הנשקפת מן המבקש להישנות התנהלות עבריינית היא "גבוהה ביותר"; ונוכח העדר אופק טיפולי מחוץ לבית המעצר. בעניין זה אני מפנה לפירוט שהובא בפס' 3 לדבריי לעיל. כל אלה מקימים קושי מובנה במתן מתן אומן במבקש אף בתנאי איזוק אלקטרוני, ומהווים שיקולים התומכים בדחיית הבקשה לעיון חוזר אף ללא קשר לבחינת טיב המפקחים שהוצעו.

לכך יש להוסיף כי הצעת המבקש לשהות בביתה של מיכל בפיקוחה של מיכל וחבריה, רחוקה עד מאד מליתן מענה הולם למסוכנות ולחשש מפני הימלטות מאימת הדין. זאת, ממספר טעמים: (א) המבקש התגורר עם מיכל בעת ביצוע העבירות המיוחסות לו, והדבר לא מנע ממנו לבצען. (ב) מיכל הייתה שותפה למעשיו של המבקש - בגזרה צרה ומצומצמת מאד - ובגין כך נמצאה אשמה בפלילים. הדבר יכול ללמד על כך שמיכל תתקשה לזהות מצבי סיכון ולמנוע אותם. (ג) שירות המבחן ציין בתסקירו כי מיכל תלויה רגשית וכלכלית במבקש, באופן שלא יאפשר לה להוות גורם בעל סמכות כלפיו. תמיכה במסקנה האמורה ניתן למצוא בעובדה כי במסגרת הטיעונים לעונש במשפטה של מיכל לפני מספר חודשים, היא הודיעה באותו דיון כי היא סיימה את הקשר הזוגי עם המבקש. בסופו של אותו דיון, הוחלט על ביטול הרשעתה של מיכל. והנה, בחלוף מספר חודשים, חזרו השניים לקשר זוגי. על מנת למנוע אי הבנה, אדגיש כי דברי לא נועדו להתערב בחייה האישיים של מיכל. מדובר באדם בוגר, שחופשי לעשות את הבחירות בחייו. כל שכוונתי לומר הוא כי הדינמיקה המתוארת, תומכת בהתרשמותו של שירות המבחן בדבר קיומה של תלות מצד מיכל במבקש, באופן שמקשה לראות בה כמי שיכולה להוות גורם מציב גבולות עבורו. אעיר כי מיכל נחקרה לפני באולם הדיונים, ואף אני התרשמתי בדומה לשירות המבחן כי כוונותיה של מיכל טובות, אולם קשה לראות בה גורם סמכותי כלפי המבקש. (ד) המפקחת המוצעת הנוספת, חברתה של מיכל, נחקרה אף היא לפני. כמו שירות המבחן, אף אני התרשמתי כי מדובר באישה שנכונה לעזור ולסייע למיכל על רקע חברותה עמה, אולם היא אינה מכירה לעומק את המבקש ודפוסיו, ותתקשה לזהות מצבי סיכון ולשמש כגורם בעל סמכות לגביו.

במכלול נסיבות העניין, אני סבורה כי משקלם המצטבר של השיקולים התומכים בדחיית הבקשה לעיון חוזר, גובר על משקלו של חלוף הזמן שאינו בגדר חזות הכל.

13. אשר לטענת המבקש בדבר גילו (67) והחמרה במצבו הבריאותי - גילו של המבקש נמצא לפניי וכך גם מחלות הרקע מהן הוא סובל. נתונים אלה היו ידועים לי כבר בעת מתן ההחלטה המקורית על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים. חזקה כי שירות בתי הסוהר ערוך לתת מענה לבעיותיו הרפואיות של המבקש. לא הובאו לפניי נתונים שיש בהם כדי ללמד אחרת. למען שלמות הדברים, אציין כי עיינתי בתיעוד הרפואי העדכני שהמבקש צירף בנספח 3 לבקשתו לעיון חוזר. עולה משם כי בדצמבר 2022 הגיע המבקש למחלקת קרדיולוגיה בבית חולים שיבא תל השומר עקב תלונות על כאבים בחזה והחמרה בהם. המבקש עבר בדיקות שהצביעו על אי ספיקה מינימלית, והוא שוחרר להמשך מעקב אמבולטורי עם מרשם לנטילת תרופה. אין בתיעוד זה כדי להעיד על החמרה אקוטית במצב הבריאותי, עד כדי שינוי נסיבות משמעותי שמסכן חיים או שאינו מאפשר שהות במעצר ומצדיק כשלעצמו שחרור. כך בוודאי, בהינתן משקלם המצטבר של יתר השיקולים עליהם עמדתי לעיל, אשר מקימים קושי מובנה לתת אמון במבקש, ואשר אינם מאפשרים להשיג את תכליות המעצר בדרך שפגיעתה בחירותו פחותה.

14. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים שפורטו, הבקשה לעיון חוזר נדחית.

המזכירות תמציא לב"כ הצדדים טלפונית.

ניתנה היום, י"ט טבת תשפ"ג, 12 ינואר 2023, בהעדר
הצדדים.

עמוד 5

